

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (peto vijeće)

28. studenoga 2013.*

„Žalba – Mjere ograničavanja protiv Islamske Republike Irana s ciljem sprečavanja širenja nuklearnog oružja – Mjere usmjerene protiv iranske naftne i plinske industrije – Zamrzavanje financijskih sredstava – Obveza obrazlaganja – Obveza opravdanja osnovanosti mjere“

U predmetu C-348/12 P,

povodom žalbe na temelju članka 56. Statuta Suda Europske unije podnesene 6. srpnja 2012.,

Vijeće Europske unije, koje zastupaju M. Bishop i R. Liudvinaviciute-Cordeiro, u svojstvu agenata,

žalitelj,

druge stranke u postupku su:

Manufacturing Support & Procurement Kala Naft Co., Tehran, sa sjedištem u Teheranu (Iran), koji zastupaju F. Esclatine i S. Perrotet, odvjetnici,

tužitelj u prvostupanjskom postupku,

Europska komisija, koju zastupaju M. Konstantinidis i E. Cujo, u svojstvu agenata,

intervenijent u prvostupanjskom postupku,

SUD (peto vijeće),

u sastavu: T. von Danwitz, predsjednik vijeća, E. Juhász, A. Rosas (izvjestitelj), D. Šváby i C. Vajda, suci,

nezavisni odvjetnik: Y. Bot,

tajnik: V. Tourrès, administrator,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 18. travnja 2013.,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 11. srpnja 2013.,

donosi sljedeću

* Jezik postupka: francuski

Presudu

1 Svojom žalbom Vijeće Europske unije od Suda traži ukidanje presude Općeg suda Europske unije od 25. travnja 2012., Manufacturing Support & Procurement Kala Naft/Vijeće (T-509/10, u daljnjem tekstu: pobijana presuda), kojom je on poništio, u dijelu u kojem se odnose na Manufacturing Support & Procurement Kala Naft Co., Tehran (u daljnjem tekstu: Kala Naft):

- Odluku Vijeća 2010/413/ZVSP od 26. srpnja 2010. o mjerama ograničavanja protiv Irana i stavljanju izvan snage Zajedničkog stajališta 2007/140/ZVSP (SL L 195, str. 39.; ispravak u SL L 197, str. 19.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 18., svezak 3., str. 220.);
- Provedbenu uredbu Vijeća (EU) br. 668/2010 od 26. srpnja 2010., o provedbi članka 7. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 423/2007 o mjerama ograničavanja protiv Irana (SL L 195, str. 25.);
- Odluku Vijeća 2010/644/ZVSP od 25. listopada 2010. o izmjeni Odluke 2010/413 (SL L 281., str. 81.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 18., svezak 3., str. 255.);
- Uredbu Vijeća (EU) br. 961/2010 od 25. listopada 2010. o mjerama ograničavanja protiv Irana i stavljanju izvan snage Uredbe br. 423/2007 (SL L 281 str. 1., u daljnjem tekstu zajedno: sporni akti),

i zadržao učinke Odluke 2010/413, kako je izmijenjena Odlukom 2010/644, do početka učinka poništenja Uredbe br. 961/2010.

Pravni okvir i okolnosti spora

- 2 Ugovor o neširenju nuklearnog oružja otvoren je za potpisivanje 1. srpnja 1968. u Londonu, Moskvi i Washingtonu. Njegove „stranke ugovornice” su 28 država članica Europske unije, kao i Islamska Republika Iran.
- 3 Članak II. tog Ugovora, među ostalim, propisuje da „[se] svaka stranka Ugovora koja ne posjeduje nuklearno oružje obvezuje da [...] neće proizvoditi ili na neki drugi način pribaviti nuklearno oružje ili druge uređaje za nuklearne eksplozije [...]”.
- 4 Članak III. navedenog Ugovora u stavku 1. propisuje da „[se] svaka stranka Ugovora koja ne posjeduje nuklearno oružje obvezuje da će prihvatiti zaštitne mjere, navedene u sporazumu o kojem će se pregovarati i koji se treba sklopiti s Međunarodnom agencijom za atomsku energiju [(u daljnjem tekstu: Agencija)] u skladu sa Statutom [Agencije] i sustavom zaštitnih mjera te Agencije, isključivo u svrhu provjere izvršavanja njenih obveza preuzetih ovim Ugovorom, kako bi se spriječilo korištenje nuklearne energije za nuklearno oružje i druge uređaje za nuklearne eksplozije, umjesto u miroljubive svrhe [...]”.
- 5 Sukladno članku III. B. 4. Statuta, Agencija podnosi godišnja izvješća o svojim aktivnostima Općoj skupštini Ujedinjenih naroda, a prema potrebi i Vijeću sigurnosti Ujedinjenih naroda (u daljnjem tekstu: Vijeće sigurnosti).
- 6 Zabrinuto zbog brojnih izvješća Glavnog direktora Agencije i rezolucija Vijeća guvernera Agencije o nuklearnom programu Islamske Republike Irana, Vijeće sigurnosti usvojilo je 23. prosinca 2006. Rezoluciju 1737 (2006), u čijoj se točki 12., u vezi s Prilogom, nabraja niz osoba i subjekata za koje se smatra da su uključeni u širenje nuklearnog oružja i čija se financijska sredstva kao i gospodarski izvori trebaju zamrznuti.

- 7 U cilju provedbe Rezolucije 1737 (2006) u Uniji, Vijeće je 27. veljače 2007. donijelo Zajedničko stajalište 2007/140/ZVSP o mjerama ograničavanja protiv Irana (SL L 61, str. 49).
- 8 Članak 5. stavak 1. Zajedničkog stajališta 2007/140 predviđa zamrzavanje svih financijskih sredstava i gospodarskih izvora određenih kategorija osoba i subjekata nabrojanih u točkama (a) i (b) te odredbe. Prema tome, točka (a) članka 5. stavka 1. obuhvaća osobe i subjekte navedene u Prilogu Rezoluciji 1737 (2006) kao i druge osobe i druge subjekte koje je odredilo Vijeće sigurnosti ili Odbor Vijeća sigurnosti osnovan u skladu s člankom 18. Rezolucije 1737 (2006). Popis tih osoba i subjekata nalazi se u Prilogu I. Zajedničkog stajališta 2007/140. Točka (b) navedenog članka 5. stavka 1. obuhvaća osobe i subjekte koji nisu navedeni u Prilogu I., a koji, među ostalim, sudjeluju, izravno su povezani ili pružaju potporu nuklearnim aktivnostima Irana koje predstavljaju rizik širenja nuklearnog oružja. Popis tih osoba i subjekata nalazi se u Prilogu II. navedenom Zajedničkom stajalištu.
- 9 S obzirom na ovlasti Europske zajednice, Rezolucija 1737 (2006) provedena je Uredbom (EZ) br. 423/2007 od 19. travnja 2007. o mjerama ograničavanja protiv Irana (SL L 103, str. 1.), donesenom na temelju članaka 60. UEZ-a i 301. UEZ-a, koja se odnosi na Zajedničko stajalište 2007/140 i čiji je sadržaj u bitnome sličan potonjem, s obzirom na to da se ista imena subjekata i fizičkih osoba nalaze u prilogima IV. (osobe, subjekti i tijela koje je odredilo Vijeće sigurnosti) i V. (osobe, subjekti i tijela koje se ne nalaze u Prilogu IV.) toj uredbi.
- 10 Članak 7. stavak 2. točka (a) Uredbe br. 423/2007 glasi kako slijedi:
- „Zamrzavaju se sva financijska sredstva i gospodarski izvori koji pripadaju osobama, subjektima ili tijelima navedenima u Prilogu V., kao i sva financijska sredstva [...] koja te osobe, subjekti ili tijela posjeduju, imaju u vlasništvu ili pod nadzorom. Prilog V. obuhvaća sve fizičke i pravne osobe, subjekte i tijela koja nisu navedena u Prilogu IV., a koja su u skladu s člankom 5. stavkom 1. točkom (b) Zajedničkog stajališta 2007/140 [...] prepoznata kao:
- a) osobe, subjekti ili tijela koja sudjeluju, izravno su povezana ili pružaju potporu nuklearnim aktivnostima Irana koje predstavljaju rizik od širenja nuklearnog oružja”. [neslužbeni prijevod]
- 11 Utvrdivši da Islamska Republika Iran nije poštovala rezolucije Vijeća sigurnosti, da je sagradila centralu u Qomu i time povrijedila svoju obvezu da prekine sve aktivnosti povezane s bogaćenjem urana i da je to otkrila tek u rujnu 2009., da nije obavještavala Agenciju i da je odbijala surađivati s tom agencijom, Vijeće sigurnosti je Rezolucijom 1929 (2010) od 9. lipnja 2010. donijelo strože mjere koje osobito pogađaju iranska pomorska trgovačka društva, sektor balističkih raketa koje mogu nositi nuklearno oružje i Islamsku revolucionarnu gardu.
- 12 Iako Vijeće sigurnosti nije donijelo odluku u pogledu energetskeg sektora, uvodna izjava 17. Rezolucije glasi kako slijedi:
- „Priznajući da je pristup raznovrsnim i pouzdanim izvorima energije neophodan za održivi rast i razvoj, istovremeno primjećujući moguću vezu između prihoda koje Iran ostvaruje od svojeg energetskeg sektora i financiranja njegovih nuklearnih aktivnosti koje predstavljaju rizik širenja nuklearnog oružja, i primjećujući također da oprema za kemijske postupke i materijali potrebni u petrokemijskoj industriji imaju mnogo zajedničkog s onima koji su potrebni za neke osjetljive djelatnosti u ciklusu nuklearnoga goriva.”
- 13 U deklaraciji priloženoj zaključcima od 17. lipnja 2010. Europsko vijeće je naglasilo da je sve zabrinutije zbog iranskog nuklearnog programa, pozdravilo je donošenje Rezolucije 1929 (2010) od strane Vijeća sigurnosti i primilo na znanje posljednje izvješće Agencije od 31. svibnja 2010.

14 U točki 4. te deklaracije Europsko vijeće je utvrdilo da je uvođenje novih mjera ograničavanja postalo neizbježno. Uzimajući u obzir poslove koje je odradilo Vijeće za vanjske poslove, Europsko vijeće pozvalo ga je da na svojoj sljedećoj sjednici donese mjere za provedbu onih predviđenih u Rezoluciji 1929 (2010) Vijeća sigurnosti kao i popratne mjere, kako bi se, putem pregovora, pridonijelo otklanjanju svih vrsta zabrinutosti koje Islamska Republika Iran nastavlja izazivati razvojem osjetljivih tehnologija za potporu svojem nuklearnom i balističkom programu. Te su se mjere trebale odnositi na sljedeće sektore:

„trgovinski sektor, osobito razmjenu robe s dvostrukom namjenom i dodatna ograničenja u području trgovinskog osiguranja; financijski sektor, uključujući zamrzavanje sredstava drugih iranskih banaka i ograničenja u sektoru bankarstva i osiguranja; iranski prijevoznički sektor, uključujući pomorsko prijevozničko društvo Islamske Republike Irana (IRISL) i njegova društva kćeri, i zračni teretni prijevoz; ključne sektore industrije plina i nafte, sa zabranom novih investicija, tehničke pomoći i prijenosa tehnologija, opreme i usluga povezanih s tim sektorima, osobito tehnologija rafiniranja, ukapljivanja i ukapljenog prirodnog plina; osim toga, potrebno je proširiti instrumente zabrane izdavanja viza i zamrzavanja sredstava, osobito na članove Islamske revolucionarne garde (IRGC).”

15 Vijeće je tu deklaraciju provelo Odlukom 2010/413, kojom je stavljeno izvan snage Zajedničko stajalište 2007/140 i donesene dodatne mjere ograničavanja u odnosu na to stajalište.

16 Uvodne izjave 22., 23. i 27. Odluke 2010/413 glase kako slijedi:

„(22) [Rezolucija Vijeća sigurnosti] 1929 (2010) naglašava moguću povezanost prihoda koje u Iranu ostvaruje energetska sektor i financiranja osjetljivih djelatnosti širenja nuklearnog oružja Irana te nadalje navodi da oprema za kemijske postupke i materijali potrebni u petrokemijskoj industriji imaju mnogo zajedničkog s onima koji su potrebni za neke osjetljive djelatnosti u ciklusu nuklearnoga goriva.

(23) U skladu s deklaracijom Europskog vijeća, države članice trebaju zabraniti prodaju, nabavu ili prijenos u Iran ključne opreme i tehnologije kao i s tim povezane tehničke i financijske pomoći koja bi se mogla upotrijebiti u ključnim sektorima naftne industrije i industrije prirodnog plina. Nadalje, države članice trebale bi zabraniti svaku novu investiciju u te sektore u Iranu.

[...]

(27) Potrebna su daljnja postupanja Unije s ciljem provođenja određenih mjera.”

17 Članak 4. Odluke 2010/413 glasi kako slijedi:

„1. Prodaja, opskrba ili prijenos ključne opreme i tehnologije za sljedeće ključne sektore naftne i plinske industrije u Iranu, ili iranske tvrtke ili tvrtke u vlasništvu Irana koje posluju u tim sektorima izvan Irana, od strane državljana država članica ili korištenjem plovila i zrakoplova u njihovoj nadležnosti, zabranjuju se bez obzira potječu li s njihovih državnih područja ili ne:

- a) rafiniranje;
- b) ukapljeni prirodni plin;
- c) istraživanje;
- d) proizvodnja.

Unija poduzima potrebne mjere radi utvrđivanja relevantnih predmeta na koje se ta odredba odnosi.

2. Tvrtkama u Iranu koje posluju u ključnim sektorima iranske naftne industrije i industrije prirodnog plina iz stavka 1. ili Irancima ili tvrtkama u njihovom vlasništvu koje posluju u tim sektorima izvan Irana zabranjuje se pružanje:

- a) tehničke pomoći ili obuke i drugih usluga povezanih s ključnom opremom i tehnologijom, kako je određena u skladu sa stavkom 1.;
- b) financiranja i financijske pomoći za svaku prodaju, opskrbu, prijenos ili izvoz ključne opreme ili tehnologije kako je određena u skladu sa stavkom 1. ili pružanje povezane tehničke pomoći ili obuke.

3. Zabranjuje se svjesno ili namjerno sudjelovanje u djelatnostima čiji je cilj ili učinak izbjegavanje zabrana iz stavaka 1. i 2.”

18 Članak 20. stavak 1. Odluke 2010/413 propisuje zamrzavanje financijskih sredstava za više kategorija osoba i subjekata. Točka (a) članka 20. stavka 1., obuhvaća osobe i subjekte koje je odredilo Vijeće sigurnosti, koji su nabrojani u Prilogu I. Odluci. Točka (b) članka 20. stavka 1. odnosi se, između ostalog, na „ osobe i subjekt[e] koji nisu obuhvaćeni Prilogom I., a sudjeluju u, [izravno su povezani] ili pružaju potporu iranskim osjetljivim djelatnostima širenja nuklearnog oružja ili razvoju sustava ispaljivanja nuklearnog oružja, uključujući putem sudjelovanja u nabavi zabranjenih predmeta, robe, opreme, materijala ili tehnologije, ili osobe i subjekt[e] koji nastupaju u njihovo ime ili po njihovim nalogima ili subjekt[e] koji su u njihovom vlasništvu ili pod njihovom kontrolom, uključujući nezakonitim sredstvima, [...] kako su navedeni u Prilogu II.”

19 Kala Naft je iransko društvo u vlasništvu društva National Iranian Oil Company (u daljnjem tekstu: NIOC) i djeluje kao središnje nabavno tijelo za naftne, plinske i petrokemijske djelatnosti potonjeg. Uvršteno je u točki 24. dijela I. B. Priloga II. Odluci 2010/413. Navedeno je sljedeće obrazloženje:

„Trguje opremom za naftni i plinski sektor koja se može koristiti u iranskom nuklearnom programu. Društvo je pokušalo nabaviti materijal (vrlo otporna vrata od slitine) koja se koriste samo u nuklearnoj industriji. Povezano je s društvima koja sudjeluju u iranskom nuklearnom programu.”

20 Provedbenom uredbom br. 668/2010 o provedbi članka 7. stavka 2. Uredbe br. 423/2007, naziv Kala Naft koji se spominje u točki 22. dijela I. B. Priloga Provedbenoj uredbi br. 668/2010 dodan je popisu pravnih osoba, subjekata i tijela iz Tablice I. Priloga V. Uredbi br. 423/2007.

21 Obrazloženje je gotovo identično onome u Odluci 2010/413.

22 Prilog II. Odluci 2010/413 revidiran je i ponovno napisan Odlukom 2010/644.

23 Uvodne izjave 2. do 5. Odluke 2010/644 glase kako slijedi:

„(2) Vijeće je u cijelosti pregledalo popis osoba i subjekata iz Priloga II. Odluci 2010/413/ZVSP, na koje se primjenjuje članak 19. stavak 1. točka (b) i članak 20. stavak 1. točka (b) Odluke. Pritom je Vijeće uzelo u obzir primjedbe koje su podnijele zainteresirane strane.

(3) Vijeće je zaključilo da bi se, uz iznimku dvaju subjekata, na osobe i subjekte navedene u popisu u Prilogu II. Odluci 2010/413/ZVSP i dalje trebale primjenjivati posebne mjere ograničavanja predviđene u toj Odluci.

(4) Vijeće je također zaključilo da bi određene unose u popisu trebalo izmijeniti.

(5) U skladu s tim trebalo bi ažurirati popis osoba i subjekata iz članka 19. stavka 1. točke (b) i članka 20. stavka 1. točke (b) Odluke 2010/413/ZVSP.”

24 Naziv Kala Naft zadržan je u točki 24. popisa subjekata iz Tablice I. Priloga II. Odluci 2010/413 kakav proizlazi iz Odluke 2010/644. Obrazloženje je identično onome iz Odluke 2010/413.

25 Uredba br. 423/2007 stavljena je izvan snage Uredbom br. 961/2010 koja je donesena na temelju članka 215. UFEU-a.

26 Uvodne izjave 1. i 3. kao i 7. Uredbe br. 961/2010 glase kako slijedi:

„(1) Dana 26. srpnja 2010. Vijeće je odobrilo Odluku 2010/413/ZVSP kojom se potvrđuju mjere ograničavanja koje se poduzimaju od 2007. i predviđa donošenje dodatnih mjera ograničavanja protiv Islamske Republike Irana [...] s ciljem usklađivanja s Rezolucijom 1929 (2010) Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda i popratnih mjera, kao što je to zatražilo Europsko vijeće u svojoj deklaraciji od 17. lipnja 2010.

(2) Te mjere ograničavanja obuhvaćaju, među ostalim, ograničenja trgovine koja se odnosi na ključnu opremu i tehnologiju koje se mogu koristiti u naftnoj i plinskoj industriji u Iranu, kao i ograničenja investicija u tim sektorima, [...].

(3) Odluka 2010/413/ZVSP također predviđa dodatne kategorije osoba na koje se može primijeniti zamrzavanje financijskih sredstava i gospodarskih izvora kao i određene tehničke izmjene važećih mjera.

[...]

(7) Radi osiguranja učinkovite provedbe zabrana koje se odnose na prodaju, isporuku, prijenos ili izvoz određene ključne opreme ili tehnologije Iranu, koja bi se mogla upotrijebiti u ključnim sektorima naftne industrije i industrije prirodnoga plina, trebalo bi sastaviti popis takve ključne opreme i tehnologije.” [neslužbeni prijevod]

27 Člankom 8. stavcima 1. i 2. Uredbe br. 961/2010 predviđeno je:

„1. Zabranjeno je prodavati, opskrbljivati, prenositi ili izvoziti ključnu opremu ili tehnologiju navedenu u Prilogu VI. izravno ili neizravno, svim osobama, subjektima ili tijelima u Iranu ili za uporabu u Iranu.

2. Prilog VI. sadržava ključnu opremu i tehnologiju za sljedeće ključne grane naftne industrije i industrije prirodnoga plina u Iranu:

a) istraživanje ležišta sirove nafte i prirodnoga plina;

b) proizvodnju sirove nafte i prirodnoga plina;

c) rafiniranje;

d) ukapljivanje prirodnoga plina.” [neslužbeni prijevod]

28 Članak 16. Uredbe br. 961/2010 predviđa, među ostalim, zamrzavanje financijskih sredstava i gospodarskih izvora koji pripadaju ili su pod nadzorom određenih osoba, subjekata ili određenih tijela. Stavak 1. te odredbe obuhvaća osobe, subjekte ili tijela koja je odredilo Vijeće sigurnosti i koja su navedena u Prilogu VII. toj Uredbi. [neslužbeni prijevod]

29 Sukladno članku 16. stavku 2. Uredbe br. 961/2010:

„2. Zamrzavaju se sva financijska sredstva i gospodarski izvori koji pripadaju osobama, subjektima ili tijelima navedenima u Prilogu VIII., kao i sva financijska sredstva i gospodarski izvori koje te osobe, subjekti ili tijela posjeduju, imaju u vlasništvu ili pod nadzorom. Prilog VIII. obuhvaća osobe, fizičke ili pravne, subjekte i tijela [...] koja su sukladno članku 20. stavku 1. [točki] (b) Odluke [2010/413] prepoznata kao:

a) osobe, subjekti ili tijela koja su izravno povezana ili pružaju potporu nuklearnim aktivnostima Irana koje predstavljaju rizik širenja nuklearnog oružja ili razvoju sustava ispaljivanja nuklearnog oružja, uključujući i sudjelovanjem pri nabavi zabranjene robe i tehnologije, ili koji su u vlasništvu takvih osoba, subjekata ili tijela ili pod njihovim nadzorom, uključujući i nezakonitim sredstvima, ili koji djeluju u njihovo ime ili prema njihovim uputama;

[...]” [neslužbeni prijevod]

30 Ime Kala Naft Vijeće je uvrstilo u točki 29. popisa pravnih osoba, subjekata i tijela navedenih u Prilogu VIII. B. Uredbe br. 961/2010. Razlozi za to uvrštenje identični su onima iz Odluke 2010/413.

Postupak pred Općim sudom i pobijana presuda

31 Zahtjevom podnesenim 20. listopada 2010. tajništvu Općeg suda Kala Naft je podnio tužbu za poništenje Odluke 2010/413 i Provedbene uredbe br. 668/2010.

32 U svojim očitovanjima od 6. prosinca 2011., iznesenim u odgovoru na pisano pitanje Općeg suda, Kala Naft je proširio svoj tužbeni zahtjev i na poništenje Odluke 2010/644 i Uredbe br. 961/2010 u dijelu u kojem se ti akti odnose na njega.

33 Kala Naft je iznio devet tužbenih razloga. Prvi tužbeni razlog odnosio se na nezakonitost članka 4. Odluke 2010/413 kao i članka 28. navedene Odluke u pogledu datuma stupanja na snagu te Odluke. Drugi žalbeni razlog odnosio se na povredu obveze obrazlaganja. Treći žalbeni razlog odnosio se na povredu njegovih prava obrane i njegova prava na djelotvornu sudsku zaštitu. Četvrti žalbeni razlog odnosio se na povredu načela proporcionalnosti. Peti žalbeni razlog odnosio se na nenadležnost Vijeća za donošenje spornih akata. Šesti žalbeni razlog odnosio se na zlorababu ovlasti. Sedmi žalbeni razlog odnosio se na povredu prava u pogledu pojma uključenosti u širenje nuklearnog oružja. Osmi žalbeni razlog odnosio se na pogrešku u ocjeni činjenica u pogledu njegovih djelatnosti. Deveti žalbeni razlog, iznesen podredno, odnosio se na očitu pogrešku u ocjeni i povredu načela proporcionalnosti.

34 Tijekom rasprave pred Općim sudom Vijeće i Europska komisija istaknuli su da je tužba koju je podnio Kala Naft nedopuštena zato što se temelji na navodnoj povredi temeljnih prava tog društva.

35 U točki 39. pobijane presude Opći sud je zaključio da, na temelju prvog stavka članka 275. UFEU-a, „nije nadležan za odlučivanje o tužbama za ocjenu zakonitosti članka 4. Odluke 2010/413 pa prema tome ni za odlučivanje o drugom dijelu prvog tužbenog razloga”.

36 Nastavno je kao nedopuštenu odbacio argumentaciju koju su iznijeli Vijeće i Komisija, a koja se odnosi na meritum spora i na nemogućnost da Kala Naft svoju tužbu temelji na povredi temeljnih prava.

37 Zatim je odbio peti tužbeni razlog, koji se odnosi na nenadležnost Vijeća za donošenje spornih akata i šesti tužbeni razlog, koji se odnosi na zlorababu ovlasti. Prihvatio je, međutim, prvi dio prvog tužbenog razloga, kojim je osporavano retroaktivno stupanje na snagu Odluke 2010/413, u dijelu u kojem je usmjeren na poništenje članka 28. Odluke 2010/413, a u preostalom dijelu ga je odbio kao bespredmetan.

- 38 U pogledu obrazloženja spornih akata, Opći sud je u točki 80. pobijane presude odbio drugi tužbeni razlog kao neosnovan u dijelu u kojem se odnosi na prvi i drugi razlog koje je pružilo Vijeće za uvrštenje Kala Naft na popise spornih akata. Međutim, s obzirom na treći razlog za uvrštenje, Opći sud je prihvatio je drugi tužbeni razlog i stoga poništio sporne akte.
- 39 U točki 97. pobijane presude Opći sud je utvrdio da Vijeće nije povrijedilo prava obrane Kala Naft u pogledu prvotnog obavještanja o elementima koji ga terete. U točki 101. te presude ocijenio je da je Vijeće ipak povrijedilo njegova prava time što nije udovoljilo zahtjevu za uvid u spis koji je Kala Naft pravovremeno podnio. U točki 105. spomenute presude smatrao je da je poštovano pravo Kala Nafta da korisno istakne svoje stajalište u pogledu elemenata koji mu se stavljaju na teret. Uzimajući nadalje u razmatranje, u točki 107. pobijane presude, činjenicu da Vijeće nije udovoljilo zahtjevu Kala Nafta za pristup dokumentima spisa, koji je podnesen prije isteka roka za tužbu, Opći sud je ocijenio da ta okolnost predstavlja povredu prava Kala Nafta na djelotvornu sudsku zaštitu. Posljedično, Opći sud je prihvatio treći tužbeni zahtjev i poništio sporne akte u dijelu u kojem se odnose na Kala Naft.
- 40 S obzirom na to da je Vijeće potvrdilo da njegov spis ne sadrži druge dokaze ili informacije osim onih koji su izneseni u obrazloženju spornih akata, Opći sud je ocijenio korisnim, zbog ekonomičnosti postupka i u cilju učinkovitog sudovanja, ispitati sedmi i osmi tužbeni razlog, koji se odnose na povredu prava u pogledu pojma uključenosti u širenje nuklearnog oružja i pogrešku u ocjeni činjenica u pogledu djelatnosti Kala Naft. Prihvatio je sedmi razlog i posljedično, poništio sporne akte s obzirom na prvi razlog za uvrštenje tog društva na popise navedenih akata. Nadalje, zaključio je da Vijeće nije dokazalo navode iznesene u okviru drugog razloga za uvrštenje i stoga prihvatio osmi tužbeni razlog i poništio sporne akte u pogledu tog razloga.
- 41 Opći sud nije ispitivao četvrti i deveti tužbeni razlog.
- 42 Kako bi se izbjeglo ugrožavanje pravne sigurnosti, Opći sud je zadržao učinke Odluke 2010/413, kako je izmijenjena Odlukom 2010/644, sve do odluke Suda o žalbi. Sukladno članku 60. drugom stavku Statuta Suda Europske unije, žalba ima suspenzivni učinak na odluku Općeg suda kojom se poništava uredba, u predmetnom slučaju Uredba br. 961/2010, sve do odluke Suda o žalbi.

Zahtjevi stranaka

- 43 Vijeće od Suda traži da:
- ukine pobijanu presudu;
  - konačno odluči o sporu i tužbu Kala Nafta protiv spornih akata odbaci kao nedopuštenu ili, podredno, odbije kao neosnovanu;
  - naloži Kala Naftu snošenje troškova Vijeća u prvostupanjskom i žalbenom postupku.
- 44 Kala Naft od Suda traži da:
- odbije žalbu Vijeća;
  - naloži Vijeću snošenje troškova.
- 45 Komisija od Suda traži da:
- prihvati žalbu Vijeća kao osnovanu;
  - naloži Kala Naftu snošenje troškova.

O žalbi

Prvi žalbeni razlog: Povreda prava u pogledu dopuštenosti tužbe odnosno određenih tužbenih razloga Kala Nafta

46 Prvi žalbeni razlog odnosi se na dopuštenost određenih tužbenih razloga koje je istaknuo Kala Naft. Odnosi se na točke 43. do 46. pobijane presude, koje glase kako slijedi:

„43 Na raspravi su Vijeće i Komisija istaknuli da [Kala Naft] treba smatrati vladinom organizacijom, i prema tome pojavnim oblikom iranske države, koji se nije mogao pozivati na zaštite i jamstva povezane s temeljnim pravima. Oni posljedično smatraju da tužbene razloge koji se odnose na navodnu povredu tih prava treba proglasiti nedopuštenima.

44 U tom pogledu najprije valja primijetiti da Vijeće i Komisija ne osporavaju pravo [Kala Nafta] da traži poništenje [spornih] akata. Oni samo osporavaju to da je Kala Naft nositelj određenih prava na koja se poziva kako bi ishodio poništenje.

45 Kao drugo, pitanje je li tužitelj nositelj prava navedenog u prilog tužbenom razlogu za poništenje ne odnosi se na dopuštenost tog tužbenog razloga, nego na njegovu osnovanost. Posljedično, argument Vijeća i Komisije prema kojem je [Kala Naft] vladina organizacija treba odbiti u dijelu u kojem je usmjeren na utvrđenje djelomične nedopuštenosti tužbe.

46 Kao treće, taj je argument prvi put iznesen na raspravi, a da Vijeće ili Komisija nisu naveli činjenicu da se on temelji na pravnim ili činjeničnim pitanjima za koje se saznalo tijekom postupka. U odnosu na meritum spora taj element stoga predstavlja novi razlog u smislu članka 48. stavka 2. prvog podstavka Poslovnika Općeg suda, zbog čega ga valja proglasiti nedopuštenim.”

Argumentacija stranaka

47 Vijeće smatra da je Opći sud počinio pogrešku koja se tiče prava ocijenivši da se pitanje može li Kala Naft navesti tužbeni razlog koji se odnosi na povredu temeljnih prava ne tiče dopuštenosti tog tužbenog razloga, nego njegove osnovanosti. Mišljenja je da subjekt koji čini vladinu organizaciju, a koji u smislu članka 34. Europske konvencije za zaštitu prava i temeljnih sloboda, potpisane u Rimu 4. studenoga 1950., ne može biti nositelj temeljnog prava zaštite vlasništva ni drugih temeljnih prava, nije aktivno legitimiran (*locus standi*) za isticanje navodne povrede tih prava pred Općim sudom.

48 Priznaje da su institucije istaknule taj prigovor tek u usmenom postupku, ali naglašava da pretpostavke dopuštenosti tužbe spadaju pod apsolutne zapreke vođenju postupka.

49 Komisija podupire Vijeće u njegovim argumentima i ističe da države ne mogu biti nositelji temeljnih prava, istodobno priznajući da mogu isticati postupovna prava ili prava koja proizlaze iz međunarodnog prava.

Ocjena Suda

50 Kao što je istaknuo nezavisni odvjetnik u točki 59. svojeg mišljenja, tužba Kala Naft ulazi u okvir drugog stavka članka 275. UFEU-a. To je društvo bilo aktivno legitimirano za osporavanje svojeg uvrštenja na popis iz spornih akata pred sudom Unije jer se to uvrštenje na njega odnosi izravno i osobno u smislu četvrtog podstavka članka 263. UFEU-a. Njegov pravni interes stoga se ne može osporiti.

- 51 Prema tome, Opći sud je ispravno ocijenio, u točki 45. pobijane presude, da se argument koji se odnosi na mogućnost za Kala Naft da se pozove na zaštite i jamstva povezane s temeljnim pravima ne odnosi na dopuštenost tužbe odnosno nekog od tužbenih razloga, već na meritum spora.
- 52 Budući da je taj argument prvi put iznesen na raspravi, a da Vijeće i Komisija nisu istaknuli činjenicu da se on temelji na pravnim ili činjeničnim pitanjima za koja se saznalo tijekom postupka, Opći sud nije počinio pogrešku koja se tiče prava utvrdivši, u točki 46. pobijane presude, da taj argument predstavlja novi razlog u smislu članka 48. stavka 2. prvog podstavka Poslovnika Općeg suda, zbog čega ga treba proglasiti nedopuštenim.
- 53 Prema tome, prvi žalbeni razlog valja odbiti.

Drugi žalbeni razlog: povreda prava u pogledu povrede obveze obrazlaganja spornih akata i osnovanosti mjere

- 54 U svakom od spornih akata predviđena su tri razloga kojima se opravdava određivanje mjera ograničavanja protiv Kala Nafta.
- 55 U točki 79. pobijane presude Opći sud je odbio treći od tih razloga zbog nepostojanja obrazloženja:
- „Suprotno tome, treći razlog, prema kojem [Kala Naft] održava veze s društvima koja sudjeluju u iranskom nuklearnom programu, pokazuje se manjkavim jer mu ne omogućava zaključiti koje vrste odnosa i s kojim subjektima mu se stavljaju na teret, zbog čega ne može provjeriti osnovanost tog navoda niti ga približno precizno osporiti.”
- 56 U točkama 113. do 119. te presude Opći sud je ocijenio da je prvi razlog, koji se odnosi na trgovinu opremom za naftni i plinski sektor koja se može koristiti za iranski nuklearni program, sadržavao povredu prava u pogledu pojma uključenosti u širenje nuklearnog oružja:
- „113 Kao što proizlazi iz točke 77. gore, prvi razlog koji je pružilo Vijeće ne temelji se na konkretnom ponašanju [Kala Nafta] koje ga uključuje u širenje nuklearnog oružja. Zapravo, temelji se na tvrdnji prema kojoj postoji osobita opasnost od uključenosti [Kala Nafta], zbog njegovog položaja središnjeg nabavnog tijela grupe National Iranian Oil Company.
- 114 Članak 20. stavak 1. Odluke 2010/413 predviđa zamrzavanje financijskih sredstava 'osoba i subjekata [...] koji [...] pružaju potporu' širenju nuklearnog oružja. Također, članak 7. stavak 2. Uredbe br. 423/2007 i članak 16. stavak 2. točka (a) Uredbe br. 961/2010 obuhvaćaju, među ostalim, i subjekte koji „pružaju potporu” širenju nuklearnog oružja.
- 115 Tekst koji upotrebljava zakonodavac podrazumijeva da donošenje mjera ograničavanja protiv nekog subjekta, zbog potpore koju navodno pruža širenju nuklearnog oružja, pretpostavlja njegovo prethodno ponašanje koje odgovara tom kriteriju. U protivnom, ako takvo ponašanje doista ne postoji, sama opasnost da će dotični subjekt pružati potporu širenju nuklearnog oružja u budućnosti nije dovoljna.
- 116 Stoga valja utvrditi da je Vijeće povrijedilo pravo, usvojivši tumačenje suprotno članku 20. stavku 1. Odluke 2010/413, članku 7. stavku 2. Uredbe br. 423/2007 i članku 16. stavku 2. točki (a) Uredbe br. 961/2010.”

57 U točkama 120. do 125. pobijane presude Opći sud je smatrao da je, u odnosu na drugi razlog za uvrštenje, Vijeće pogriješilo u ocjeni činjenica u pogledu djelatnosti Kala Nafta:

„120 [...] ispitivanje ovog tužbenog razloga ograničava se na drugi razlog koji je pružilo Vijeće, kojim se tvrdi da je [Kala Naft] pokušao nabaviti vrlo otporna vrata od slitine koja se koriste samo u nuklearnoj industriji.

121 U tom pogledu [Kala Naft] ističe da se, suprotno onome što je Vijeće naznačilo u obrazloženju [spornih] akata, vrata koja nabavlja ne koriste samo u nuklearnoj industriji, nego i u plinskom, naftnom i petrokemijskom sektoru.

122 Vijeće, koje podupire Komisija, osporava osnovanost argumenata [Kala Nafta]. Ističe da potonji nije dokazao da nikada nije pokušao nabaviti vrata koja se koriste samo u nuklearnoj industriji.

123 Prema sudskoj praksi, sudski nadzor zakonitosti akta kojim su određene mjere ograničavanja protiv nekog subjekta odnosi se na ocjenu činjenica i okolnosti koje su navedene kao njihovo opravdanje, kao i na provjeru dokaza i podataka na kojima se temelji ta ocjena. U slučaju osporavanja, Vijeće treba iznijeti te dokaze i podatke kako bi ih Sud Europske unije ispitao (vidjeti, u tom smislu, presudu [Općeg suda od 14. listopada 2009.] Bank Melli Iran/Vijeće, [T-390/08, Zb., str. II-3967.], točke 37. i 107.).

124 U predmetnom slučaju Vijeće nije pružilo nijedan podatak ili dokaz u pogledu drugog razloga, izvan obrazloženja [spornih] akata. Kao što i samo u suštini priznaje, oslonilo se samo na navode koji nisu bili potkrijepljeni nijednim dokazom, prema kojima je [Kala Naft] navodno pokušao nabaviti vrlo otporna vrata od slitine koja se koriste samo u nuklearnoj industriji.”

Argumentacija stranaka

58 Vijeće, kao prvo, tvrdi da je Opći sud počinio pogrešku koja se tiče prava jer je odvojeno i na različit način ispitao tri razloga iz spornih akata. Vijeće smatra da je prvi razlog, koji se odnosi na trgovinu opremom za naftne i plinske sektore, relevantan u svezi s trećim razlogom, koji se odnosi na veze održavane s društvima koja sudjeluju u iranskom nuklearnom programu.

59 Kao drugo, Vijeće ističe da je Opći sud počinio pogrešku koja se tiče prava jer, prilikom ispitivanja drugog i trećeg razloga za uvrštenje, nije na odgovarajući način uzeo u obzir okolnost da se ti razlozi temelje na podacima koji dolaze iz povjerljivih izvora.

60 Kala Naft, kao prvo, ističe da je samo Vijeće smatralo da je svaki od elemenata obrazloženja iz spornih akata sam za sebe dovoljan za opravdanje njegovih odluka. Kala Naft tvrdi da Opći sud nije počinio pogrešku koja se tiče prava time što je odbio treći razlog i da je, osim toga, razlog Vijeća trebalo smatrati novim i, prema tome, nedopuštenim.

61 Kao drugo, preuzimajući zaključak Općeg suda iz točaka 114. i 115. pobijane presude, Kala Naft tvrdi da prvi razlog, koji je sam po sebi manjkav, ne može učiniti valjanim treći razlog.

62 Kao treće, Kala Naft smatra da, čak i ako se prva dva razloga uzmu zajedno, treći ostaje nejasan jer se ne može zaključiti na koja društva i na koje veze se Vijeće poziva.

63 U pogledu dokaza, Kala Naft ističe da se Vijeće pozvalo na povjerljivost dokaza tek na raspravi. Prema tome, riječ je o novom razlogu koji, sukladno članku 48. stavku 2. svog poslovnika, Opći sud ne smije ispitivati.

Ocjena Suda

- 64 Svojim žalbenim razlogom Vijeće u bitnome ističe da je Opći sud počinio pogrešku koja se tiče prava, s jedne strane, ocijenivši da su razlozi predviđeni u spornim aktima nedovoljni i, s druge strane, smatrajući da Vijeće nije imalo osnove donijeti sporne akte u pogledu Kala Nafta jer nijedan od tri razloga navedena u tim aktima ne mogu opravdati donošenje predmetnih mjera protiv tog društva.
- 65 Valja podsjetiti da su sudovi Unije dužni, sukladno nadležnostima koje imaju na osnovi Ugovora, osigurati u načelu cjelovit nadzor zakonitosti svih akata Unije u pogledu temeljnih prava koja čine sastavni dio pravnog poretka Unije. Taj je zahtjev izričito naveden u drugom stavku članka 275. UFEU-a (vidjeti presudu od 18. srpnja 2013., Komisija i dr./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P i C-595/10 P, u daljnjem tekstu: presuda Kadi II, točku 97.).
- 66 Među ta temeljna prava pripadaju, među ostalim, poštovanje prava obrane i pravo na djelotvornu sudsku zaštitu (vidjeti presudu Kadi II, točku 98.).
- 67 Prvo od tih prava, navedeno u članku 41. stavku 2. Povelje Europske unije o temeljnim pravima (u daljnjem tekstu: Povelja), obuhvaća pravo na saslušanje i pravo na pristup spisima uz poštovanje zakonitog interesa povjerljivosti (vidjeti presudu Kadi II, točku 99.).
- 68 Drugo od spomenutih temeljnih prava koje je potvrđeno u članku 47. Povelje zahtijeva da zainteresirani bude upoznat s razlozima na kojima je osnovana odluka koja se na njega odnosi bilo čitanjem same odluke ili priopćenjem tih razloga na njegov zahtjev, ne dovodeći u pitanje ovlast suca nadležnog zahtijevati od dotičnog tijela da ih priopći, kako bi mu omogućilo da obrani svoja prava u najboljim mogućim uvjetima i da odluči, potpuno poznavajući činjenice, je li korisno obratiti se nadležnom sucu kao i omogućiti tom sucu da vrši nadzor nad zakonitošću predmetne odluke (vidjeti presude od 4. lipnja 2013., ZZ, C-300/11, točku 53. i navedenu sudsku praksu, kao i presudu Kadi II, točku 100.).
- 69 Članak 52. stavak 1. Povelje, međutim, dopušta ograničenja u vršenju prava ugrađenih u Povelju dok god to ograničenje poštuje osnovni sadržaj temeljnog prava i da, uz poštovanje načela proporcionalnosti, ono bude nužno i odgovara ciljevima općeg interesa priznatih od Unije (vidjeti gore navedenu presudu ZZ, točku 51., kao i Kadi II, točku 101.).
- 70 Osim toga, postojanje kršenja prava obrane i prava na djelotvornu sudsku zaštitu mora biti procijenjeno ovisno o okolnostima svojstvenim svakom pojedinom slučaju (vidjeti u tom smislu presudu od 25. listopada 2011., Solvay/Komisija, C-110/10 P, Zb., str. I-10439., točku 63.), osobito o prirodi predmetnog akta, kontekstu njegovog donošenja i pravnim pravilima koja uređuju dotično područje (vidjeti presudu Kadi II, točku 102.; o poštovanju obveze obrazlaganja, vidjeti presude od 15. studenoga 2012., Al-Aqsa/Vijeće i Nizozemska/Al-Aqsa, C-539/10 P i C-550/10 P, točke 139. i 140., kao i Vijeće/Bamba, C-417/11 P, točku 53.).
- 71 Konkretno, akt kojim se nekoj osobi nanosi šteta dovoljno je obrazložen ako je donesen u kontekstu poznatom toj osobi koji joj omogućuje da razumije doseg mjere koja se na nju odnosi (gore navedena presuda Vijeće/Bamba, točka 54.).
- 72 U pogledu nadzora zakonitosti odluke o određivanju mjera ograničavanja, Sud je već presudio da, s obzirom na njihovu preventivnu narav, ako sud Unije smatra da ako je barem jedan od spomenutih razloga dovoljno precizan i konkretan, da je dokazan i predstavlja dovoljnu osnovu za tu odluku, tada okolnost da ostali razlozi to nisu ne opravdava poništenje spomenute odluke (vidjeti presudu Kadi II, točku 130.).

- 73 Nadalje, učinkovitost sudskog nadzora koju jamči članak 47. Povelje zahtijeva i da se sud Unije uvjeri da se ta odluka, koja tu osobu ili subjekt osobno pogađa, temelji na dovoljno čvrstoj činjeničnoj osnovi. To podrazumijeva provjeru navedenih činjenica u obrazloženju koje podupire spomenutu odluku, kako sudski nadzor ne bi bio ograničen na utvrđenje apstraktne vjerojatnosti navedenih razloga, nego i na saznanje o tome jesu li ti razlozi ili barem jedan od njih, ako ga se smatra dovoljnim kako bi podržao tu istu odluku, dokazani (vidjeti presudu Kadi II, točku 119.).
- 74 Kako bi se ocijenila ispravnost nadzora obrazloženja i osnovanosti spornih akata koji je izvršio Opći sud u predmetnom slučaju, najprije valja ispitati način na koji je taj sud prepoznao i protumačio opća pravila relevantnog zakonodavstva prije nego što se konkretnije ispita način na koji je izvršio nadzor obrazloženja i osnovanosti spornih akata.
- 75 U tom pogledu ni iz jednog elementa pobijane presude ne proizlazi da je Opći sud uzeo u obzir razvoj propisa Unije nakon Rezolucije 1929 (2010) Vijeća sigurnosti.
- 76 Prema tome, njegovo tumačenje tih propisa navelo ga je, kao što proizlazi iz točaka 113. i 114. te presude, da potraži izravnu vezu između Kala Nafta i širenja nuklearnog oružja, iako iz Odluke 2010/413 i Uredbe br. 961/2010 jasno proizlazi da iranska industrija nafte i plina može biti predmet mjera ograničavanja, osobito ako sudjeluje pri nabavi zabranjene robe i tehnologije, s obzirom na to da je vezu između te robe i tehnologije i širenja nuklearnog oružja utvrdio zakonodavac Unije u općim pravilima relevantnih odredaba.
- 77 Naime, članak 8. stavak 1. Uredbe br. 961/2010 zabranjuje prodavati, opskrbljivati, prenositi ili izvoziti ključnu opremu ili tehnologiju navedenu u Prilogu VI. svim osobama, subjektima ili tijelima u Iranu ili za uporabu u Iranu. Prema članku 8. stavku 2. te uredbe, Prilog VI. sadržava ključnu opremu i tehnologiju za ključne grane naftne industrije i industrije prirodnoga plina u Iranu. Iz tih odredaba proizlazi da pojam „nabava zabranjene robe i tehnologije”, u smislu članka 16. stavka 2. te uredbe, obuhvaća nabavu ključne opreme i tehnologije namijenjene ključnim sektorima naftne i plinske industrije u Iranu.
- 78 Uostalom proizlazi da ni citat članka 16. stavka 2. u točki 11., kao ni pozivanje na taj članak u točki 114. pobijane presude, ne spominju dio odredbe prema kojoj se mjere ograničavanja odnose na one koji sudjeluju, izravno su povezani ili pružaju potporu nuklearnim aktivnostima Islamske Republike Irana, „uključujući i putem sudjelovanja u nabavi zabranjene robe i tehnologije”.
- 79 U pogledu Provedbene uredbe br. 668/2010, valja utvrditi da ona provodi članak 7. stavak 2. Uredbe br. 423/2007 koji, za razliku od članka 16. stavka 2. Uredbe br. 961/2010, ne obuhvaća izričito nabavu zabranjene robe i tehnologije.
- 80 Međutim, članak 7. stavak 2. točka (a) Uredbe br. 423/2007 obuhvaća sudjelovanje, izravnu povezanost ili potporu nuklearnim aktivnostima Irana koje predstavljaju rizik širenja nuklearnog oružja. Naime, valja utvrditi da pojam „potpora” podrazumijeva manji stupanj povezanosti s iranskim nuklearnim aktivnostima nego pojmovi „sudjelovanje” i „izravna povezanost” i da može obuhvaćati nabavu ili trgovinu robom i tehnologijom povezanom s plinskom i naftnom industrijom.
- 81 To je tumačenje potkrijepljeno nakon donošenja Uredbe br. 423/2007, donošenjem Rezolucije 1929 (2010) Vijeća sigurnosti, Deklaracije Europskog vijeća od 17. lipnja 2010. i Odluke 2010/413, koje spominju prihode energetskega sektora i rizik povezanosti s opremom namijenjenom naftnoj i plinskoj industriji.
- 82 Rezolucija Vijeća sigurnosti 1929 (2010), na koju se poziva uvodna izjava 22. Odluke 2010/413, otkriva moguću vezu između prihoda koje Islamska Republika Iran ostvaruje od svojeg energetskega sektora i financiranja njegovih nuklearnih aktivnosti koje predstavljaju rizik širenja nuklearnog oružja, i spominje da oprema za kemijske postupke i materijali potrebni u petrokemijskoj industriji imaju

mnogo zajedničkog s onima koji su potrebni za neke osjetljive djelatnosti u ciklusu nuklearnoga goriva. Nadalje, u svojoj Deklaraciji od 17. lipnja 2010. Vijeće sigurnosti smatra da se nove mjere koje treba donijeti moraju odnositi osobito na ključne sektore plinske i naftne industrije, sa zabranom novih investicija, tehničke pomoći i prijenosa tehnologije, opreme i usluga povezanih s tim sektorima.

- 83 S obzirom na navedenu Rezoluciju Vijeća sigurnosti (presuda od 16. studenoga 2011., Bank Melli Iran/Vijeće, C-548/09 P, Zb., str. I-11381., točka 104. i navedena sudska praksa), spomenutu Deklaraciju Europskog vijeća i Odluku 2010/413, koje spominju prihode energetskog sektora i rizik povezan s opremom namijenjenom naftnoj i plinskoj industriji, članak 7. stavak 2. Uredbe br. 423/2007 treba, za potrebe ocjene zakonitosti mjere ograničavanja donesene Provedbenom uredbom br. 668/2010, tumačiti na način da se trgovinu ključne opreme i tehnologije namijenjene plinskoj i naftnoj industriji može smatrati potporom nuklearnim aktivnostima Islamske Republike Irana.
- 84 Opći sud je počinio pogrešku koja se tiče prava ocijenivši, u točkama 113. do 115. pobijane presude, da donošenje mjera ograničavanja protiv nekog subjekta pretpostavlja njegovo prethodno kažnjivo ponašanje, a da sama opasnost da će se dotični subjekt u budućnosti tako ponašati nije dovoljna.
- 85 Naime, različite odredbe spornih akata koje predviđaju zamrzavanje financijskih sredstava formulirane su općenito („sudjeluju, izravno su povezani ili pružaju potporu [...]”), bez pozivanja na ponašanja koja su prethodila odluci o zamrzavanju financijskih sredstava. Iz toga proizlazi da, iako te odredbe obuhvaćaju određeni subjekt, pozivanje na opći cilj kakav stoji u statutu tog subjekta može biti dovoljno da opravda donošenje mjera ograničavanja.
- 86 Zatim valja ispitati jesu li razlozi predviđeni u spornim aktima dovoljno precizni i konkretni, kao i ako je to potrebno, materijalnu utemeljenost činjenica koje odgovaraju dotičnim razlozima s obzirom na elemente koji su im pripisani (vidjeti presudu Kadi II, točku 136.).
- 87 U pogledu prvog razloga iz spornih akata, prema kojem Kala Naft trguje opremom za naftni i plinski sektor koja se može koristiti u iranskom nuklearnom programu, Opći sud ispravno je smatrao da je on dovoljno precizan i konkretan da Kala Naft omogući provjeru osnovanosti spornih akata i obranu pred Općim sudom, a Općem sudu da izvrši nadzor.
- 88 U pogledu osnovanosti mjere i preciznije, materijalnoj utemeljenosti činjenica navedenih u prvom razlogu, valja utvrditi da je, na temelju članka 7. stavka 2. točke (a) Uredbe br. 423/2007, članka 20. stavka 1. (b) Odluke 2010/413 i članka 16. stavka 2. točke (a) Uredbe br. 961/2010, tumačenih s obzirom na Rezoluciju 1929 (2010) Vijeća sigurnosti i Deklaraciju Europskog vijeća od 17. lipnja 2010., Vijeće opravdano smatralo da se mogu donijeti mjere protiv Kala Nafta zato što trguje opremom za naftni i plinski sektor koja se može koristiti u iranskom nuklearnom programu.
- 89 U biti, dovoljno je podsjetiti da je Kala Naft središnje nabavno tijelo grupe iranskog nacionalnog naftnog društva, NIOC-a. Isto je navedeno u statutu tog društva i ono to ne osporava. Sâm Kala Naft u točki 27. svoje tužbe pred Općim sudom iznosi da njegova isključiva naftna, plinska i petrokemijska djelatnost jasno proizlazi iz njegovih metoda rada.
- 90 Osim toga, u okviru osporavanja koja se odnose na drugi razlog iz spornih akata, Kala Naft sâm iznosi u točkama 63., 64. i 118. svoje tužbe pred Općim sudom da on sudjeluje, na uobičajen način, u nabavi vrata od slitine za NIOC ili njegova društva kćeri. U svakom slučaju, zbog svoje uloge unutar grupe NIOC, koja nužno uključuje kupovinu velike količine robe koju koriste društva NIOC-a, Vijeće je moglo smatrati da, u okviru svoje djelatnosti, Kala Naft sudjeluje u nabavi zabranjene robe i tehnologije, u smislu članaka 4. i 20. stavka 1. točke (b) Odluke 2010/413 kao i članaka 8. stavaka 1. i 2. i 16. stavka 2. točke (a) Uredbe br. 961/2010, osobito opreme za naftni i plinski sektor koja se može koristiti u iranskom nuklearnom programu, kako je navedeno u obrazloženju spornih akata.

- 91 U tim okolnostima valja utvrditi da su činjenice navedene u prvom razlogu dovoljno pravno dokazane i da prvi razlog sam po sebi opravdava uvrštenje na popis spornih akata. Uzimajući u obzir ono što je ponovljeno u točki 72. ove presude, nema potrebe ispitivati jesu li drugi i treći razlog spornih akata dovoljno precizni i konkretni, niti provjeravati jesu li ti razlozi dokazani i mogu li, sami za sebe, tvoriti dovoljnu osnovu u prilog spornim aktima.
- 92 Iako elementi koji opravdavaju osnovanost prvog razloga tih uvrštavanja na popis proizlaze iz razmjene podnesaka tijekom postupka pred sudovima Unije, a ne iz potpunog i izričitog obrazloženja utemeljenog na relevantnim podacima, to ne utječe na zakonitost tih akata, ako je Kala Naft mogao razumjeti obrazloženje i ako su mu relevantni podaci, kao što je statut tog društva, bili poznati.
- 93 S obzirom na to da je Opći sud počinio pogreške koje se tiču prava, valja ukinuti pobijanu presudu.

O tužbi pred Općim sudom

- 94 Sukladno prvom stavku članka 61. Statuta Suda, kad Sud ukida presudu Općeg suda, on može sam konačno odlučiti o sporu, ako stanje postupka to dopušta, ili može vratiti predmet na odlučivanje Općem sudu.
- 95 Nakon ukidanja pobijane presude sud koji odlučuje o tom predmetu treba ponovno odlučiti o tužbi za poništenje koju je podnio Kala Naft.
- 96 U predmetnom slučaju, ispunjene su pretpostavke da Sud sam odluči o sporu. Argumenti koje su iznijele stranke pred Općim sudom sadržani su u podnescima koji su izmijenjeni tijekom postupka pred tim sudom. Nadalje, u dijelu svojih podnesaka koji se odnose na pretpostavku prihvaćanja žalbe, stranke su imale mogućnost pred Sudom još jedanput zauzeti stajalište o tim argumentima i možebitnom odgovoru Općeg suda.

Prvi tužbeni razlog

- 97 Kala Naft tvrdi da je Odluka 2010/413 nezakonita jer se njezinim člankom 28. predviđa da ta Odluka stupa na snagu danom donošenja koji je prethodio danu njezine objave u *Službenom listu Europske unije*. On posebno ističe da članak 4. Odluke 2010/413 predviđa mjere zabrane čiji doseg nije dovoljno precizno određen. U kombinaciji članaka 4. i 28. Odluka 2010/413 predviđa zabranu koja je kazneno sankcionirana zakonodavstvom država članica, ali adresatima odluke ne omogućuje procjenu dosega zabrane.
- 98 Nijedna od stranaka pred Sudom nije zauzela stajalište o tom razlogu.
- 99 Iz istih razloga kao u točkama 36. do 38. presude Općeg suda, valja zaključiti da, na temelju prvog stavka članka 275. UFEU-a, Sud nije nadležan za odlučivanje povodom tužbi za ocjenu zakonitosti članka 4. Odluke 2010/413.
- 100 Budući da je osporavanje zakonitosti članka 28. povezano s osporavanjem članka 4., nije potrebno odgovoriti na tužbeni razlog Kala Nafta.

Drugi tužbeni razlog: povreda obveze obrazlaganja

- 101 Kala Naft tvrdi da Vijeće nije dovoljno pravno obrazložilo sporne akte, tako da on ne može prepoznati činjenice koje mu se stavljaju na teret te provjeriti niti osporiti osnovanost razloga koji su protiv njega usmjereni.

102 Iz istih razloga kao u točkama 72. i 87. ove presude, ovaj tužbeni razlog valja odbiti.

Treći tužbeni razlog: povreda prava obrane Kala Nafta i njegovog prava na djelotvornu sudsku zaštitu

103 Kala Naft u svojem trećem tužbenom razlogu ističe da je donošenjem Odluke 2010/413 i Provedbene uredbe br. 668/2010 Vijeće povrijedilo njegova prava obrane, što također uključuje povredu njegovog prava na djelotvornu sudsku zaštitu.

104 Iz istih razloga kao u točkama 94. do 104. presude Općeg suda, valja utvrditi da je pravo Kala Nafta da korisno istakne svoje stajalište bilo poštovano.

105 U pogledu dokaza koji tvore stvarno postojanje razloga protiv Kala Nafta, dovoljno je utvrditi da funkcija koju obavlja središnje nabavno tijelo grupe NIOC proizlazi kako iz statuta tako i iz brošura koje izdaje. Vijeće stoga nije imalo potrebe dokazivati djelatnost Kala Nafta drugim sredstvima.

106 U pogledu dokaza pokušaja nabave opreme koja se koristi samo u nuklearnoj industriji, valja smatrati da bi eventualna povreda prava obrane Kala Nafta bila bez utjecaja na rješenje spora jer prvi razlog uvrštenja Kala Nafta na popise iz spornih akata sam po sebi opravdava to uvrštenje, kao što je utvrđeno u točki 91. ove presude.

Peti tužbeni razlog: nenadležnost Vijeća za donošenje spornih akata

107 Kala Naft smatra da Vijeće nije bilo nadležno za donošenje spornih akata. Ističe da ti akti za pravnu osnovu imaju Deklaraciju Europskog vijeća od 17. lipnja 2010., koja se ograničava na provođenje Rezolucije 1929 (2010) Vijeća sigurnosti i donošenje popratnih mjera od strane Vijeća, a ne predviđa donošenje samostalnih mjera zamrzavanja financijskih sredstava. Osim toga, Rezolucija 1929 (2010) ne sadržava mjere koje se odnose na iransku naftnu i plinsku industriju ili na Kala Naft. Iz toga on zaključuje da Vijeće nije bilo nadležno za donošenje mjera ograničavanja u odnosu na njega na osnovi Deklaracije Europskog vijeća od 17. lipnja 2010.

108 U tom pogledu valja istaknuti da, iako ih treba uzeti u obzir prilikom tumačenja spornih akata, ni Rezolucija 1929 (2010) Vijeća sigurnosti ni Deklaracija Europskog vijeća od 17. lipnja 2010. ne mogu tvoriti njihovu pravnu osnovu.

109 Valja zaključiti da se odluke 2010/413 i 2010/644 temelje na članku 29. UEU-a, da se Provedbena uredba br. 668/2010 temelji na članku 291. stavku 2. UFEU-a i Uredbi br. 423/2007, a da se Uredba br. 961/2010 temelji na članku 215. UFEU-a. Ove odredbe Ugovora Vijeću su dale nadležnost za donošenje spornih akata koji sadrže samostalne mjere ograničavanja, različite od mjera koje je Vijeće sigurnosti posebno preporučilo.

110 Iz toga slijedi da tužbeni razlog nije osnovan.

Šesti tužbeni razlog: zloraba ovlasti

111 Kala Naft tvrdi da je Vijeće zlorabilo ovlasti. Ističe da je Vijeće donijelo mjere ograničavanja u odnosu na njega, a da nije raspolagalo dokazima o njegovoj uključenosti u širenje nuklearnog oružja i ne poštujući njegova postupovna prava. Prema tom društvu, te okolnosti ukazuju na to da je Vijeće zapravo zlorabilo sustav mjera ograničavanja povezan sa širenjem nuklearnog oružja kako bi pogodilo iransku naftnu, plinsku i petrokemijsku industriju.

112 U tom pogledu dovoljno je istaknuti da su, kao što je ponovljeno u točkama 76. do 83. ove presude, sporni akti obuhvaćali naftnu, plinsku i petrokemijsku industriju zbog opasnosti koju ta industrija predstavlja za širenje nuklearnog oružja, kako zbog prihoda koje ostvaruje tako i zbog korištenja opreme i materijala koji imaju mnogo zajedničkog s onima koji su potrebni za neke osjetljive djelatnosti u ciklusu nuklearnoga goriva.

113 Posljedično, tužbeni razlog nije osnovan.

Sedmi tužbeni razlog: povreda prava u pogledu pojma uključenosti u širenje nuklearnog oružja

114 Kala Naft ističe da je Vijeće povrijedilo pravo temeljeći njegovo uvrštenje na popis spornih akata na prvom razlogu, prema kojem je Kala Naft trgovao opremom za naftni i plinski sektor koja se može koristiti u iranskom nuklearnom programu. Ta okolnost, sama za sebe, ne opravdava donošenje mjera ograničavanja.

115 Kao što proizlazi iz točaka 87. do 90. ove presude, djelatnost Kala Nafta u naftnom i plinskom sektoru, utvrđena statutima tog istog društva, bila je dovoljna da opravda donošenje mjera ograničavanja.

116 Stoga sedmi tužbeni razlog nije osnovan.

Osmi tužbeni razlog: pogreška u ocjeni činjenica u pogledu djelatnosti Kala Nafta

117 Kala Naft osporava da trguje opremom povezanom s nuklearnim programom. On ističe da njegova uloga središnjeg nabavnog tijela NIOC-a ne predstavlja djelatnost trgovine.

118 Valja smatrati da pojam „trguje” dovoljno opisuje djelatnost Kala Nafta za opravdanje njegova uvrštenja na popis i tom društvu omogućava da razumije razlog tome.

Četvrti i deveti tužbeni razlog: povreda načela proporcionalnosti

119 Kala Naft osporava cilj od općeg interesa kojim se mogu opravdati ograničenja u ostvarivanju prava vlasništva i prava slobodnog obavljanja gospodarske djelatnosti, s obzirom na to da ni Vijeće sigurnosti ni Europsko vijeće nisu predvidjeli donošenje mjera koje se odnose na naftni i plinski sektor. Nadalje, čak i da je takav cilj postojao, razuman odnos proporcionalnosti između upotrijebljenih sredstava i cilja koji se želi ostvariti nije se poštovao.

120 U dijelu u kojem Kala Naft osporava proporcionalnost pravnih pravila na temelju kojih je odlučeno o njegovom uvrštenju na popise, valja podsjetiti da je, u pogledu sudskog nadzora poštovanja načela proporcionalnosti Sud presudio da je zakonodavcu Unije potrebno dati široku diskrecijsku ovlast u područjima koja uključuju njegovo sudjelovanje u odlukama političke, gospodarske i socijalne naravi, i u kojima on treba izvršiti složene ocjene. Sud je iz toga zaključio da samo očita neprikladnost mjere donesene u tim područjima, u odnosu na cilj koji nadležna institucija želi postići, može utjecati na zakonitost te mjere (vidjeti presudu od 1. veljače 2007., Sison/Vijeće, C-266/05 P, Zb., str. I-1233., točka 33.).

121 Također, valja podsjetiti da temeljna prava koja spominje Kala Naft nisu apsolutna prava i da njihovo ostvarenje može biti predmet ograničenja koja se mogu opravdati ciljevima od općeg interesa koje Unija slijedi (vidjeti gore navedenu presudu Bank Melli Iran/Vijeće, točku 113.).

- 122 Takav je u biti slučaj s pravom vlasništva i slobodom obavljanja gospodarske djelatnosti. Posljedično, pravo obavljanja gospodarske djelatnosti kao i ostvarivanje prava vlasništva, mogu se ograničiti, pod pretpostavkom da ta ograničenja doista odgovaraju zadanim ciljevima od općeg interesa i ne predstavljaju, u odnosu na zadani cilj, nerazmjeran i nedopustiv zahvat koji bi mogao ugroziti samu bit tako zajamčenih prava (vidjeti gore navedenu presudu Bank Melli Iran/Vijeće, točku 114.).
- 123 Što se tiče, konkretnije, slobodnog obavljanja gospodarske djelatnosti, Sud je, među ostalim, presudio da uzimajući u obzir tekst članka 16. Povelje, koji se razlikuje od teksta ostalih temeljnih sloboda ugrađenih u Poglavlje II. i koji je sličan određenim odredbama Poglavlja IV. iste, ta sloboda može biti podvrgnuta nizu zahvata javne vlasti kojima se u općem interesu može ograničiti obavljanje gospodarske djelatnosti (vidjeti presudu od 22. siječnja 2013., Sky Österreich, C-283/11, točku 46.).
- 124 U tom pogledu, valja istaknuti da različiti sporni akti imaju za cilj spriječiti širenje nuklearnog oružja i tako izvršiti pritisak na Islamsku Republiku Iran kako bi prestala s predmetnim aktivnostima. Taj cilj ulazi u općenitiji okvir nastojanja povezanih s održavanjem mira i međunarodne sigurnosti pa je, prema tome, legitiman (vidjeti, u tom smislu, gore navedenu presudu Bank Melli Iran/Vijeće, točku 115.).
- 125 Nadalje, suprotno onome što tvrdi Kala Naft, Vijeće sigurnosti je istaknulo opasnosti povezane s petrokemijskom industrijom u uvodnoj izjavi 17. Rezolucije 1929 (2010) i Europsko vijeće je, u svojoj Deklaraciji od 17. lipnja 2010., pozvalo Vijeće za vanjske poslove da donese mjere u sektorima naftne i plinske industrije.
- 126 U pogledu proporcionalnosti mjera, važno je podsjetiti na brojne izvještaje Agencije, velik broj rezolucija Vijeća sigurnosti, kao i različite mjere Unije. Mjere ograničavanja koje donose i Vijeće sigurnosti kao i Unija progresivne su i opravdane u nedostatku uspjeha prethodno donesenih mjera. Iz tog pristupa, koji se temelji na progresivnosti zadiranja u prava s obzirom na učinkovitost mjera, proizlazi da je proporcionalnost tih mjera uspostavljena.
- 127 Iz toga slijedi da tužbeni razlozi nisu osnovani.
- 128 Budući da su odbijeni svi tužbeni razlozi, tužbu valja odbiti.

Troškovi

- 129 Na temelju članka 184. stavka 2. Poslovnika Suda, kad žalba nije osnovana ili kad je žalba osnovana i Sud sâm konačno odluči u sporu, Sud odlučuje o troškovima. U skladu s člankom 138. istog Poslovnika, koji se na temelju članka 184. stavka 1. tog Poslovnika primjenjuje na žalbeni postupak, stranka koja ne uspije u postupku dužna je, na zahtjev protivne stranke, snositi troškove. Članak 140. stavak 1. Poslovnika koji se na temelju članka 184. stavka 1. primjenjuje na žalbeni postupak predviđa da države članice i institucije koje su intervenirale u postupak snose vlastite troškove.
- 130 Budući da je žalba Vijeća prihvaćena, a tužba Kala Nafta protiv spornih akata odbijena, u skladu sa zahtjevima Vijeća, valja naložiti Kala Naftu da, osim vlastitih troškova, snosi troškove Vijeća u oba postupka.
- 131 Komisija, intervenijent, snosi vlastite troškove.

Slijedom navedenog, Sud (peto vijeće) proglašava i presuđuje:

- 1. Presuda Općeg suda Europske unije od 25. travnja 2012., Manufacturing Support & Procurement Kala Naft/Vijeće (T-509/10), se ukida.**
- 2. Tužba za poništenje Manufacturing Support & Procurement Kala Naft Co., Tehran, se odbija.**

3. **Nalaže se Manufacturing Support & Procurement Kala Naft Co., Tehran, da, osim vlastitih troškova, snosi troškove Vijeća Europske unije kako u prvostupanjskom postupku tako i u žalbenom postupku.**
4. **Europska komisija snosi vlastite troškove kako u prvostupanjskom tako i u žalbenom postupku.**

Potpisi